

PRIVREDNA/GOSPODARSKA
KOMORA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

GLASNIK

Broj 135/136 oktobar/listopad - novembar/studeni 2014. godina XIV

ISSN 1840-0310

KONSTITUISANA SKUPŠTINA P/GKFBiH I IZABRANO NOVO RUKOVODSTVO

Udruženje metalne i elektro industrije

STRATEGIJA RAZVOJA METALNOG I ELEKTRO SEKTORA FEDERACIJE BiH

Grupacije šumarstva i drvne industrije P/GKFBiH

NEPOSTOJANJE ZAKONA O ŠUMAMA FBiH - GLAVNI PROBLEM ŠUMARA I DRVOPRERAĐIVAČA

ISSN 1840-0310

9 771840 031004

IMPRESUM

GLASNIK

GLASNIK
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIV

oktobar/listopad - novembar/studenj 2014.

Adresa: Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine
- za Glasnik-

Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo

Kontakt: info@kfbih.com

Telefoni: 033/566 300, 217 782

Faks: 033/217 783

www.kfbih.com

Priprema:

Poslovni glasnik d.o.o. Sarajevo
Marka Marulića 2, 71000 Sarajevo
033 710 340
poslovniglasniksarajevo@bih.net.ba

Cijenjeni privrednici i poslovni partneri,

Dvobroj izdanja časopisa Glasnik Privredne/Gospodarske komore FBiH, je pred vama.

Period septembra i oktobra je obilježen brojnim Dešavanjima u Komori, te smo za vas pripremili najznačajnije informacije.

Kako smo u prethodnom Glasniku najavili aktivnosti u izbornom procesu, u ovom izdanju donosimo informaciju o njihovom završetku.

U uvodnom dijelu donosimo riječi mr. Marka Šantića, predsjednika Komore i Mirsada Jašarspahića, podpredsjednika.

Metalni sektor Komore je proteklom periodu zabilježio brojne aktivnosti, te vam donosimo najznačajnije informacije sa sjednice Odbora Udruženja metalne i elektro industrije.

Sajam ZEPS 2014. je posjetiocima ponudio novitete koji obogaćuju metaloprerađu, opremu za rudnike i druge sadržaje, a više o tome na stranicama koje slijede.

U ovom broju Glasnika prenosimo i dio atmosfere sa obilježavanja 66 godina poslovanja i 51 godinu rada pod imenom Centrotrans, kompanije Centrotrans Eurolines d.d. Sarajevo.

Iz aktivnosti Komore donosimo detalje sa Konferencije o programu certifikacije gradova i općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi, održanoj 10. 11. 2014. godine u Sarajevu.

Umjesto stalne rubrike u kojoj predstavljamo članice Komore, u ovom broju objavljujemo sastav organa Komore za predstojeći mandatni period.

Novosti iz Evropske unije je tema koja u svakom izdanju našeg Glasnika donosi važne novine. U ovom broju prezentiramo – Radionicu UNDP-a vezanu za Međunarodne politike i mehanizme u oblasti klimatskih promjena.

Na stranicama koje slijede donosimo i druge interesantne sadržaje.

Hvala vam na ukazanom povjerenju i saradnji!

Marko Šantić

Mirsad Jašarspahić

Poštovani gospodarstvenici, članovi Komore i partneri,

Pred Vama je još jedan broj Glasnika te nam, na početku ovog uvoda, dopustite da se u ime svih izabranih tijela i organa Komore, i u naše ime zahvalimo svima koji su svojim odgovornim i savjesnim radom doprinijeli da se, izborna procedura provede sukladno važećoj zakonskoj legislativi P/G Komore FBiH.

Cilj nam je zajednički, podižući nivo usluge i aktivnosti P/G komore FBiH, biti bezrezervno u punom kapacitetu u službi gospodarstva i gospodarstvenika.

Period od 2008. godine pa sve do danas okarakteriziran je kao „svjetska ekonomska kriza“. Međutim, negativni ekonomski pokazatelji, odnosno niska razina gospodarskih aktivnosti i efekti krize nisu se isto manifestirali u svim gospodarskim granama. Stoga dio zadataka izabranih tijela Komore u mandatnom periodu 2014 -2018. g. će biti usredotočen i na pomoć onim granama koje su efekte krize osjetile u najvećoj

mjeri. Dakako, gospodarskim sektorima koji su efekte krize osjetili manjim intenzitetom P/GKFBiH i dalje će biti i stručna i promotivna potpora, ali i spona za nova globalna tržišta, a sve sa svrhom jačanja konkurentnosti domaćeg gospodarstva.

Dio zadataka će posebno biti usmjereni ka suradnji sa vladajućim strukturama na svim razinama vlasti u FBiH u cilju unapređenja, te suradnje i otvaranje novih mogućnosti za domaće gospodarstvenike kroz povoljniju, bolju i jednostavniju zakonsku regulativu u cilju stvaranja adekvatnijeg gospodarskog ambijenta.

Na koncu, ali i ne najmanje bitno, dio zadataka će biti usmjeren i na pripremu za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, te najavljeni programi predpristupne pomoći koji će omogućiti sufinansiranja projekata P/GKFBiH i domaćih poduzeća.

Rast investicijske potrošnje i smanjenja nezaposlenosti, zadovoljavanje općih potreba stanovništva i rasterećenje gospodarstva biti će osnovni prioriteta P/GKFBiH u narednom periodu.

Posebnu pozornost P/GKFBiH će posvetiti jačanju konkurentnosti gospodarstva, odnosno rasterećenju gospodarstva od onih nameta koji opterećuju proizvodnu cijenu proizvoda.

Pojačanje aktivnosti iznalaženje efikasnih rješenja za brže rješavanje nagomilanih problema i zastupanje interesa gospodarstva FBiH pred organima vlasti i uprave zasigurno će biti visoko na listi prioriteta.

Osnovni cilj novog vodstva Komore jeste redizajnirati imidž Komore, te Komoru učiniti poželjnom institucijom svih gospodarstvenika FBiH. Sigurni smo da ćemo zajedno sa vama, u kratkom roku, ispuniti ovaj, a i ostale zacrtane ciljeve za mandatno razdoblje.

Srdačan pozdrav!

*predsjednik P/GKFBiH
mr. sc. Marko Šantić dipl. oec.,*

*podpredsjednik P/GKFBiH
Mirsad Jašarspahić
dipl. ing. maš.*

Nepostojanje zakona o šumama FBiH - glavni problem šumara i drvoprerađivača

Na sastanku Grupacije šumarstva i drvne industrije Privredne/Gospodarske komore FBiH koji je održan polovinom novembra, razmatran je Nacrt uredbe o zaštiti šuma u FBiH, snabdijevanje sirovinom drvoprerađivača, Strategija razvoja drvne industrije u FBiH, i predstavljen je E-pregled kompanija iz ova dva sektora kao i resorna ministarstva po kantonima.

Predsjednik Grupacije Ante Begić kazao je da pitanje zaštite šuma ne može biti regulirano Uredbom, nego da je potreban Zakon o šumama na nivou Federacije BiH, kao okvir za kantonalne zakone, a koji već postoje u devet kantona.

Istakao je da ne postoji nikakva prepreka za dogovor i da Zakon o šumama na nivou FBiH može vrlo brzo biti donosen. Do sada je ispred Grupacije u više navrata upućivan zahtjev izvršnim i zakonodavnim tijelima FBiH za donošenje Zakona o šumama FBiH.

Iako je drvna industrija izvozno orijentirana grana industrije i bilježi rast izvoza postoje veliki problemi u snabdijevanju sirovinom pogotovo certificiranih trupaca. Imajući u vidu da su u FBiH certifikate dobila samo tri ŠPD/ŠGD očito da je snabdijevanje otežano. Iako drvoprerađivači imaju te probleme, bilježi se izvoz trupaca iz BiH. Na koji način i ko izvozi, pitali su se prisutni, na sastanku? To je jedan od razloga koji bi mogao da dovede do prestanka proizvodnje finalnih proizvoda, jer je proizvodnja finalnih proi-

zvođa manja za 5,6% za devet mjeseci u odnosu na isti period 2013.godine. Pad proizvodnje je izražen u vrijeme poplava. S toga je zaključeno da se o problemu snabdijevanja drvoprerađivača obavijeste kantonalne Vlade, kako bi se ovaj problem prevazišao i pronašao način da se riješi.

Izrada Strategije je završena i da-

ta je na recenziju. Treba mobilizirati sve snage okupljene u ovom sektoru za zajedničku akciju da bi se izvoz povećao za oko 60% i to visokovrijednih proizvoda od drveta, što znači fokusirati se na finalnu preradu drveta. Uz povećanje izvoza idu i ostali parametri koji se odnose na proizvodnju, zaposlenost, stepen iskorištenja kapaciteta i dr. Strategija će obuhvatiti i niz prijedloga i preporuka Vladi FBiH i nadležnim institucijama radi razvoja drvne industrije, no osnovni uslov je donošenje Zakona o šumama FBiH bez kojeg se ne može stvoriti institucionalni okvir. Obavit će se javna rasprava. Čeka se konstituisanje izvršne vlasti u FBiH.

E-pregled kompanija iz šumarstva i drvne industrije bit će postavljen na web site-u Komore. Pregled je urađen po kantonima i djelatnosti kompanija u dvojezičnoj vrijanti i dostupan će biti svim zainteresiranim.

Šemsa Alimanović
s.alimanovic@kfbih.com

Strategija razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH

Strategijom propisati aktivnosti na donošenju novih i izmjeni važećih zakona i podzakonskih akata i drugih mjera ekonomske politike kojim će nadležne državne i federalne institucije osigurati dalji razvoj ovog sektora.

U Sarajevu je 12.11.2014. godine održana redovna sjednica Odbora Udruženja metalne i elektro industrije Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH na kojoj se govorilo o izradi Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2015.-2025. godine. Strategija razvoja je važan dokument i neophodno je uraditi takvu strategiju koja će u narednim godinama trasirati put razvoja ovog sektora i na stručan i objektivan način sagledati stanje u kojem se trenutno nalazi metalna i elektro industrija. Kroz SWOT analizu prepoznati istinske snage, slabosti, prilike i prijetnje i na osnovu toga programirati mjere i aktivnosti koje će u konačnici rezultirati obezbjeđenjem povoljnijeg poslovnog ambijenta. Privredna/Gospodarska komora Federacije i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije će zajedno raditi na izradi ovog strateškog dokumenta koji treba biti usklađen sa Strategijom razvoja Federacije kao i sa državnim konceptom dugoročnog razvoja. Izrada ove Strategije razvoja je iznimno značajna i zbog toga što je metalni i elektro sektor Federacije BiH jedan od najznačajnijih izvoznih sektora, u kojem posluje veliki broj preduzeća i upošljava veliki broj radnika. Važno je napomenuti da se kvalitetna i primjenjiva Strategija razvoja ne može uraditi bez privred-

nika, jer oni su ti koji trebaju ukazati na nedostatke zakonske regulative i drugih propisa kojima se destimuliše poslovanje privrednih društava. Kada se radi o izradi Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2015.-2025. godine, Privredna društva – članovi Udruženja će biti aktivno uključeni u njenu izradu i sinergijskim djelovanjem sa svim relevantnim institucijama i pojedincima će sa stručnog aspekta dati svoj maksimum u cilju da ovaj dokumenat kada ga usvoji Vlada i Parlament Federacije BiH bude uzrok obezbjeđenja povoljnijeg poslovnog ambijenta u narednom periodu. Nije dovoljno da Vlada i Parlament Federacije BiH usvoje Strategiju razvoja, predložene mjere i aktivnosti nadležna ministarstva i Vlade moraju uključiti u svoje buduće projekte i programe rada za određene oblasti, jer bi bez toga Strategija razvoja bila samo mrtvo slovo na papiru. Na sjednici su predloženi članovi Radne grupe za izradu Projektnog zadatka, koji trebaju definisati Projektni zadatak „Strategija razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2015.-2025.godine“ na kojem će u narednom periodu raditi članovi Stručnog tima.

*Almin Mališević, dipl.ing.maš.
a.malisevic@kfbih.com*

*Svim zaposlenim u metalnoj industriji čestitamo
15. novembar – Dan metalaca BiH*

Preferencijalni tretman domaćeg – pokretač razvoja gospodarstva

Udruženje metalne i elektro industrije – podzakonskim aktima regulisati pitanje preferencijalnog tretmana domaćeg i time zaštititi domaće kompanije u velikim nadolazećim poslovima u elektroenergetskom sektoru BiH, čime se direktno podstiče razvoj bh. privrede i njena konkurentnost.

U Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH u Sarajevu 09.10.2014. godine održana je redovna sjednica Odbora Udruženja metalne i elektro industrije. Na ovoj sjednici govorilo se o mnogobrojnim problemima sa kojima se susreću privredni subjekti u poslovanju, kao i o tome koliko slab ambijent za poslovanje utječe na rezultate poslovanja privrednih društava. Značajan problem je nedovoljna podrška kroz preferencijalni tretman domaćim kompanijama koje svoje proizvode i usluge nude na prostoru Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Imajući u vidu činjenicu da bi početkom naredne godine trebao početi ciklus značajnih investicionih ulaganja u elektroenergetski sektor u BiH, važno je da preferencijalni tretman domaćeg bude snažan temelj u cilju jačanja konkurentnosti domaćih kompanija, zaštite i razvoja bh. privrede. Primjena novog Zakona o javnim nabavkama BiH počinje krajem mjeseca novembra ove godine, a do tada bi trebalo da se donesu podzakonski akti koji regulišu primjenu preferencijalnog tretmana. S ciljem rješavanja ovog problema do-

nesen je Zaključak da se Agenciji za javne nabavke BiH i Vijeću ministra BiH uputi Urgencija za što brže donošenje podzakonskih akata koji regulišu pitanje preferencijala i da preferencijalni faktor bude pokretač razvoja domaće privrede po uzoru na zemlje iz okruženja.

Izrada Programa rada Udruženja metalne i elektro industrije za narednu godinu je na sjednici zahtijevala izdvajanje najviše vremena iz razloga što je mnogo problema koji otežavaju poslovanje preduzeća iz oblasti metalne i elektro industrije. Privredni subjekti su kroz Udruženje delegirali veliki broj prijedloga, mjera i aktivnosti koje u narednom periodu treba da Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH sa svojim stručnim službama delegira prema organima izvršne i zakonodavne vlasti u Bosni i Hercegovini i da svojim institucionalnim kapacitetom utječe na kreiranje pozitivnih privrednih procesa, te da konstantno radi na njihovoj implementaciji kako bi metalni i elektro sektor u narednom periodu bio vodeći snaga ravoja i rasta privredne aktivnosti u BiH.

Almin Mališević, dipl.ing.maš.

Regionalna strateška konferencija i radionica - WE Perspectives 2015-2020

U sklopu regionalnog projekta “Žensko poduzetništvo: Motor za stvaranje radnih mjesta u Jugoistočnoj Europi”, u Sarajevu, BiH, se od 9. do 11. studenog održala Regionalna Strateška konferencija i radionica: „Perspektive

ženskog poduzetništva 2015. – 2020“. Na Konferenciji su sudjelovali predstavnici vlada, Privredne/Gospodarske komore FBiH i Privredne komore Republike Srpske, žene poduzetnice te predstavnici udruga poslovnih žena iz 9 zemalja uključenih u ovaj projekt, a sudjelovali su i predstavnici iz Bugarske. Na konferenciji se diskutiralo o strateškim razmišljanjima vezanima za budućnost ženskog poduzetništva.

*Željana Bevanda
zeljana_bevanda@yahoo.com*

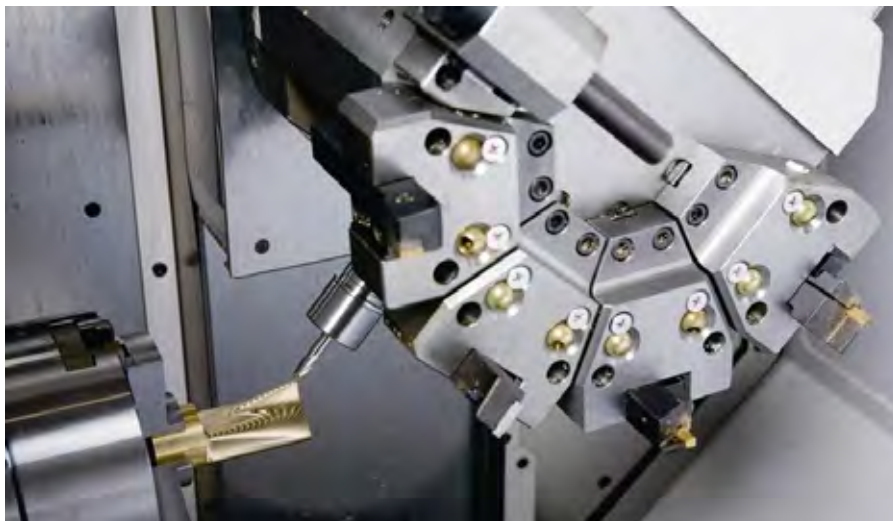

Odluka Vlade FBiH

Povoljna kreditna sredstva za privredna društva

Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije donijela Odluku o davanju saglasnosti da se kod Union banke d.d. Sarajevo uspostavi trajni revolving fond za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita za 2014. godinu.

Industrijska proizvodnja u FBiH zauzima značajnu ulogu u ukupnom privrednom razvoju, kao i stvaranju uslova za ravnomjeran napredak FBiH. Obaveza privrednih društava je postupna realizacija strateških ciljeva koji su usvojeni u dokumentu Razvoj industrijske politike u FBiH, Strategija razvoja namjenske industrije i Strategija razvoja industrije, tekstila, odjeće, kože i obuće u FBiH, s osnovnim načelima reindustrijalizacije i jačanja konkurentnosti industrijske proizvodnje, kroz realizaciju i afirmaciju vlastitih razvojnih potencijala. U skladu sa navedenim, Vlada FBiH donijela je Odluku o davanju saglasnosti Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije za uspostavu trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita - Trajni revolving fond, V. broj 546/2014 od 27. 3. 2014. godine („Službene novine FBiH“, broj 27/14 od 9. 4. 2014. godine). Sastavni dio Odluke čini Program utroška sredstava trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita za 2014. godinu. Sredstva trajnog revolving fonda za 2014. godinu koriste se za dodjelu dugoročnih kredita privrednim društvima sa područja FBiH, čija je primarna djelatnost definisana djelatnostima proizvodnje u

sljedećim sektorima industrijske proizvodnje: metalna, elektro i automobilska industrija; građevinska industrija; drvna i papirna industrija; proizvodnja tekstila, kože i obuće; hemijska industrija i industrija gume i plastike te namjenska industrija. Svrha dodjele kreditnih sredstava je davanje podrške u realizaciji razvojnih projekata privrednih društava, poboljšanja konkurentnosti i tehnološke opremljenosti, uspostavljanje i očuvanje sistema kvaliteta, povećanje produktivnosti kao i zaposlenosti. Pozajmljivanje sredstava prema ovome programu može biti odobreno ako su ispunjeni kriteriji:

- da su privredna društva sa sjedištem u FBiH čija je primarna djelatnost definisana djelatnostima proizvodnje u sektorima navedenim u tački 2. javnog oglasa,
- da zapošljava najmanje 40 zaposlenika i
- da privredna društva u zadnje dvije godine nisu bila korisnici podsticaja od strane Ministarstva.

Kreditna sredstva se plasiraju po kamatnoj stopi (0,9%), sa odgodom plaćanja („grace“, period) od godinu dana i dovoljnim brojem rata da iznos povrata sredstava bude prihvatljiv. Do-

dijeljena sredstva korisnici vraćaju u minimalno 24 jednaka mjesečna anuiteta, a maksimalno u 60 anuiteta, što zavisi od visine dodijeljenih sredstava, koja se kreće u rasponu od 20.000 do 300.000 KM. Početak povrata kredita, dinamika vraćanja, kao i drugi bitni elementi kredita se definišu ugovorom.

Kako sredstva po ovom Javnom pozivu nisu u cijelosti utrošena, ostaje otvoren do utroška sredstava, odnosno do 31. 12. 2014. godine.

Napominjemo da se Program i Javni poziv za kandidovanje Programa utroška sredstava trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita za 2014. godinu, mogu preuzeti i sa stranice Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije www.fmeri.gov.ba.

Nakon što se usvoji Budžet FBiH za 2015. godinu, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije će raspisati novi Program kreditiranja u 2015. godini, koji će biti sličan Programu iz tekuće godine a Javni oglas će biti otvoren do 31. 12. 2015. godine.

FMERI

ZEPS 2014.

Mjesto prezentacije svjetskih dostignuća

Na ovogodišnjem sajmu ZEPS veliki broj izlagača iz nekoliko zemalja posjetiocima je ponudio savremena tehnološka dostignuća i tehnologije u metalopradi, mašogradnji, opremi za rudnike, softverska rješenja i mnoge druge proizvode iz različitih oblasti.

U Zenici je od 30. 9. do 4. 10. 2014. godine održan 21. generalni bh. sajam ZEPS 2014. i 11. međunarodni sajam metala ZEPS Intermetal 2014. Ovogodišnji sajam otvorio je Nermin Nikšić, premijer Federacije BiH istaknuvši kako je siguran da će ovaj sajam doprinijeti uspostavi novih poslovnih kontakata, ugovaranju poslova i u konačnici otvaranje novih radnih mjesta. Na samom početku sajam su obišli predstavnici Vlade Federacije BiH, privrednih komora i brojni poslovni ljudi i uvjerali se u bogatu ponudu mnogih kompanija izlagača na ovogodišnjoj manifestaciji. Na ovogodišnjoj smotri privrede proizvode je izložilo je 350 firmi iz 21 zemlje svijeta. Ova manifestacija je niz godina mjesto na kome se okupljaju privrednici iz cijelog svijeta. Bogata ponuda izloženih proizvoda i ovaj put dokazuje da razvoj i ekonomija nemaju granica. U okviru sajma održane su i stručne manifestacije, u organizaciji Foruma metalne industrije BiH održan je okrugli sto o temi „Obrazovanje u funkciji poduzetništva i zapošljavanja“, dok je VTK organizirala Stručno predavanje „Primjena najnovijih standarda u metalnoj industriji“. U organizaciji Federalnog ministarstva za okoliš i turizam i Poslovnog sistema RMK održane su prezentacije „Anaerobni tretman otpadnih voda i organskih materijala“ i „Ekonomski i okolišni aspekti zbrinjavanja elektronskog, elektroničkog i ambalažnog otpada u FBiH“. CETEOR Sarajevo i Poslovni sistem RMK organizirali su konferenciju „Energijska efikasnost i obnovljivi izvori energije-finansiranje i implementacija projekata energijske efikasnosti u javnom sektoru FBiH - berza projekata - 2“. I ove godine do-

djeljena su priznanja i nagrade za učesnike sajma. Nagrađeni su izlagači iz Njemačke, Hrvatske, Slovenije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Najvrijednije priznanje Grand prix Ruža ZEPS-a pripalo je firmi INTEGRA spol.s.r.o. iz Češke. Priznanja za proizvod dobili su: EEP Elektro-Elektro-nik Pranjić GmbH Germany, NOEN a.s. iz Češke, te firma Salona Var d.o.o. iz Solina. Za kolekciju proizvoda nagrađeni su: Almy d.o.o. Zenica, TINEX d.o.o. Šenčur, HELLA BEKTO INDUSTRIES d.o.o. Gorazde, „Jomapex“ d.o.o. Novi Sad i Arkada d.o.o. Žepče. Nagrade za promociju dobili su: LINDE GAS BIH DOO Zenica, Turistička zajednica ZE-DO kantona i Regeneracija d.o.o. iz Velike Kladuše. Specijalna priznanja dobili su: Vlada Srednjobosanskog kantona/Kanton središnja Bosna – Ministarstvo privrede, HGK - Županijska komora sisak, Czech Trade iz Češke, „Spirit“ i Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije i ministarstvo privrede ZE-DO kantona. Najviše medalja za kvalitet prehrambenih proizvoda dobila je Zenička industrija mlijeka d.d. Zenica, dok su medalje za kvalitet do-

bili i Vočar d.o.o. Brčko, „Baš-Bašča“ Breza i „Bonesa“ d.o.o. Bar. Dodijeljena su i priznanja za 11. međunarodni sajam ZEPS Intermetal, gdje su nagrade za proizvode dobili: ALFA-TERM d.o.o. Čačak, „Saraj-Komerc“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje i Centrometal d.o.o. Macinec. Nagrade za promociju su pripale: Belaz Premar Services d.o.o. Ugljevik, Kovan M.I. d.o.o. Gračanica i NITEH d.o.o. Duga Resa. Koliko je bitno njegovati sajamsku djelatnost dovoljno govori činjenica da je na dosadašnjih 20 sajmovu ZEPS učestvovalo 9.799 izlagača. Njihove štandove obišlo je preko milion i 300 hiljada posjetilaca. Podsjetimo sajmovi su jedna od mogućnosti za prezentaciju i usporedbu sa konkurencijom, ali i prilika za direktno ugovaranje novih poslova kojih našim privrednicima itekako nedostaje.

Almin Mališević, dipl.ing.maš.

Šansa za bh. kompanije

Dani otvorenih vrata Brodosplita

Na inicijativu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Sarajevu su održani „Dani otvorenih vrata“ na kojima su prezentirane potrebe kompanije Brodosplit za dijelovima i uslugama i predstavljene mogućnosti bh. kompanija kad su u pitanju složeni poslovi brodogradnje.

Pod pokroviteljstvom Vlade Federacije BiH i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Sarajevu su održani „Dani otvorenih vrata“ za prezentaciju poslovnih mogućnosti i rješenja sinergijom djelovanja Brodosplita i DIV-a unutar DIV Grupe. Brodogradilište Brodosplit se nalazi u vlasništvu Hrvatske grupacije DIV i intenzivno radi na izgradnji različitih vrsta brodova, vjetroparkova i plinskih elektrana. U prijeratnom periodu kada je industrija u BiH bila na visokom stepenu razvoja, mnoge kompanije iz BiH opskrbljivale su hrvatska brodogradilišta različitim vrstama roba i usluga. Brodovi izrađeni u Brodosplitu sadržavali su različite metalne konstrukcije, odljevke, enterijer i mnoge druge dijelove proizvedene u našoj zemlji. Također i veliki broj radnika je u tom periodu radio na hrvatskim brodogradilištima. Danas veoma malo firmi iz BiH svoje proizvode i usluge isporučuje brodogradilištu u Splitu, iako mnoge kompanije imaju nepohodnu opremu i osposobljene kadrove za takvu vrstu poslova. Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije iniciralo je obnavljanje pokidanih veza

sa brodogradilištem u Splitu, s ciljem stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta u našoj zemlji i regionu. Na poziv Federalnog ministarstva Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH je animirala svoje članstvo i po-

zvala zainteresirane kompanije da se odazovu na „Dane otvorenih vrata“ kako bi u direktnim kontaktima kompaniji Brodosplit ponudili svoje proizvode i usluge. Odazvalo se više od 100 bh. kompanija iz metalne, elektro i drvene industrije, kao i kompanije koje se bave unutrašnjim uređenjem i projektovanjem. Trenutno Brodosplit pravi velike brodove i zainteresiranost Tomislava Debeljaka, vlasnika Brodosplita i Grupacije DIV je velika za saradnju sa bh. kompanijama. Brodosplit godišnje nabavlja robe u vrijednosti 150 do 200 miliona eura, i to većinom proizvoda koji se mogu izradivati u BiH. Područje interesa su bili i obnovljivi izvori energije, gdje kompanija Brodosplit ulaže u projekte vjetroparkova i plinskih elektrana. Nakon obavljenih razgovora predstavnika bh. kompanija i predstavnika Brodosplita, pokazano je da se može odgovoriti zahtijevnim poslovima brodogradnje, i tako dobiti šansu za nastavak privredne saradnje na ovom polju sa susjedima. Ne treba zaboraviti ni činjenicu da je Hrvatska članica Evropske unije što bi eventualnim sklapanjem poslova bh. kompanija sa Brodosplitom zasigurno značilo i korak naprijed za našu privredu koja sigurno ima kapaciteta za rad na zahtijevnim inostranim tržištima.

A. Mališević, dipl.ing.maš.

Sektor prerade i proizvodnje namještaja bilježi rast izvoza

Po analizi Privredne/Gospodarske komore FBiH (P/GKFBiH), izvoz namještaja iz Federacije BiH je za prvih šest mjeseci

ove godine veći za 4,6 posto u odnosu na isti period lani.

- Po statističkim podacima povećan je izvoz, kao i proizvodnja u primar-

noj preradi uprkos otežanoj situaciji u vezi snadbijevanja sirovinom zbog poplava u maju ove godine – kazala je za Agenciju Fena Šemsa Alimanović, savjetnica u P/GKFBiH.

Po njenim riječima, proizvodnja namještaja bilježi pad, a s obzirom da je povećan izvoz, može se konstatovati da je proizvoda bilo na skladištima i da su se na taj način mogle ispoštovati isporuke.

Proizvodnja prerade drveta osim namještaja je za 13,8 posto veća za sedam mjeseci ove u odnosu na isti period prošle godine.

- Proizvodnja namještaja je za sedam mjeseci manja za 6,9 posto u odnosu na isti period 2013. Izvoz prerade drveta osim namještaja u prvom polugodištu je za 19,5 posto veći u odnosu na isti period 2013., dodala je Alimanović

(Fena)

Posjete

Privredna delegacije Kine u P/GKFBiH

Krajem septembra Privrednu/Gospodarsku komoru FBiH posjetila je privredna delegacije R.Kine iz pokrajine Hunan. Razgovorima u Komori prisustvovao je i Yang Chunmin, ekonomski savjetnik ambasadora R.Kine u BiH.

Sa predstavnicima privredna delegacije R.Kine razgovarali su predstavnici sektora šumarstvo i drvne industrije P/GKFBiH kao i predstavnici Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Gosti su zainteresirani za ulaganje u drvenu industriju FBiH. Interesiralo ih je na koji način mogu dobiti siro-

vinu za proizvodnju, a proizvodi koji bi se izvozili u Kinu, tako da je tržište obezbjeđeno. To je ujedno i velika šansa za zapošljavanje.

Što se tiče snadbijevanja sirovinom,

u ovom slučaju isključivo bukovinom, Ante Begić, predsjednik Grupacije P/GKFBiH dao im je Informacije vezano za snadbijevanje, klasiranje i cijene sirovine.

Imajući u vidu da su gosti posjetili neke od kompanija u FBiH, na sastanku su dati podaci za još nekoliko kompanija za koje se oni u narednom periodu treba da odluče.

Važno je napomenuti da su vrlo zadovoljni posjetom i obavljenim razgovorima i po povratku u Kinu razmotrit će, na koji način i kada će doći do investiranja u drveni sektor FBiH.

Š.A.

66 godina poslovanja i 51 godina rada pod imenom Centrotrans

Cetrotrans proslavio godine uspješnog rada i poslovanja * Proslavi prisustvovali predstavnici privrede, javnog i političkog života

Povodom obilježavanja 66 godina poslovanja i 51 godine rada pod imenom Centrotrans u sarajevskom UNITIC-u kompanija Centrotrans Eurolines upriličila je svečanost kojom su obilježeni ovi značajni jubileji. Proslavi ovih godišnjica i dana Centrotransa poslovni partneri, predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, predstavnici medija, članovi Uprave, Nadzornog odbora, zaposlenici, penzioneri i prijatelji Centrotransa uveličali su svojim prisustvom.

Riječi hvale i priznanja za kontinuirani rad izrekli su za govornicom Nermin Nikšić, premijer, Nedžad Koldžo, načelnik Opštine Novo Sarajevo, Ismet Bajramović, predsjednik sindikata, te Fehim Škaljić. Generalni direktor Safudin Čengiđ imao je razloga da sa ponosom govori o istorijatu i uspjesima kompanije ističući da su najveća vrijednost Centrotransa ljudi.

U iznimno teškim vremenima u kojima je djelovala i trenutno djeluje kompanija Centrotrans opstala je zahvaljujući svom znanju i resursima. Činjenica je da su od svog nastanka do danas prošli kroz mnoga iskušenja uzrokovana privrednim krizama, društvenim promjenama ali i ratnim i prirodnim katastrofama. Međutim opstanak i kon-

tinuitet u razvoju kompanija Centrotrans Eurolines isključivo može zahvaliti kako svim njenim uposlenicima tako i menadžmen-

tu koji je u datim terencima znao odgovoriti na sve iznimno teške izazove. Upravo zahvaljujući toj sinergiji zaposlenika i menadžmenta uspješno se pronaći adekvatno rješenje i u najtežim vremenima. Kupovinom 32 autobusa tokom 2013. godine i za osam mjeseci 2014. godine izvršena je modernizacija voznog parka, te na taj način tržištu ponuđena još kvalitetnija usluga. Nakon što su aktuelna Vlada Kantona Sarajevo i resorno ministarstvo omogućili da se dijelom preuzme i održava prevoz putnika u gradskom saobraćaju Centrotrans Eurolines svakodnevno sa 30 autobusa održava te linije.

Povećan obim posla i odlazak jednog broja radnika u penziju rezultirao je

primanjem 100 novih zaposlenika. Pružena je prilika i mladim osobama da se počnu raditi u ovoj kompaniji. Tako je 20 visokoobrazovanih nezaposlenih osoba dobilo šansu da provedu pripravnički staž, dok je značajan broj nakon pripravničkog staža nastavio sa radom u Centrotrans Eurolines. Na proslavi jubileja pedeset zaposlenika dobilo je priznanje za dugogodišnji rad, odnosno za 10 i 30 godina provedenih u ovoj kompaniji.

Posebno treba podvući da su u iznimno teškim uvjetima obilježili značajne poslovne rezultate koji su u 2013. odnosno i za osam mjeseci 2014. godine najbolji u poslijeratnom periodu.

*Dijana Skender-Grebo
d.grebo@kfbih.com*

Privredna/Gospodarska komora FBiH, kao članica
Mreže za poslovno okruženje FBiH podržala konferenciju

„Certifikacija gradova i općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Europi“

Europska komisija je usvojila prijedlog Uredbe za produženje nezavisnih trgovinskih povlastica za zemlje i teritorije koje sudjeluju ili su vezane za Proces stabilizacije i pridruživanja EU. Nezavisne trgovinske mjere predviđene za asimetričnu liberalizaciju trgovine daju učesnicima povlašteni pristup tržištu EU.

U hotelu Evropa u Sarajevu je 10. 11. 2014. godine, u organizaciji Mreže za povoljno poslovno okruženje Federacije BiH, održana Konferencija o programu certifikacije gradova i općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi (projekt BFC SEE) na kojoj su potpisani ugovori sa osam općina i gradom Bihaćem iz FBiH.

Sporazumom potpisanim 4. 6. 2013. godine između: Federalnog ministarstva poduzetništva i obrta FBiH, Privredne/Gospodarske komore FBiH, Asocijacije za ekonomski razvoj REDAH, Udruženja za razvoj NERDA, Regionalne ekonomske zajednice REZ, i sarajevske regionalne zajednice SERDA uspostavljena je „Mreža“ u cilju stvaranja i unapređenja povoljnog poslovnog okruženja na nivou lokalnih samouprava u Federaciji Bosne i Hercegovine, pribavljanja akreditacije za BFC certifikaciju i provođenje certifikacije lokalnih samouprava sa povoljnim poslovnim okruženjem.

Projekat je podržan od strane Njemačka agencija za međunarodnu saradnju (GIZ), kroz projekat Otvoreni regionalni fond za modernizaciju opštinskih usluga u Jugoistočnoj Evropi i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

Program Certifikacije općina sa povoljnim poslovnim okruženjem je osmislila i pokrenula Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj NALED u Srbiji 2007. godine. Prije dvije godine projekat je proširen na Hrvatsku, BiH i Makedoniju.

Ugovor o formiranju Regionalne mreže za povoljno poslovno okruženje je potpisan u septembru 2013. godine u Opatiji. Regionalna mreža je zadužena za unapređenje uslova za rad postojeće privrede i privlačenje novih investicija u Hrvatskoj, Srbiji, BiH i Makedoniji.

Osnovna misija Mreže se ostvaruje uključivanjem lokalnih samouprava u program Certifikacije općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi (SEE). Osnovni preduvjet za dobijanje BFC Certifikata uvjetovan je ispunjenjem 12 kriterija i više od 80 podkriterija koji podrazumijevaju unapređenje procedura, jačanje transparentnosti, smanjivanje birokratije uz pribavljanje svih dokumenata i podataka neophodnih privrednicima i potencijalnim ulagačima u planiranju poslovanja i donošenju investicionih odluka.

Do sada je u pilot fazi certificirana jedino općina Sanski Most sa područja FBiH.

Nakon što je u maju ove godine je raspisan Javni poziv kojim su pozvane sve jedinice lokalne samouprave da se uključe u proces za dobijanje certifikata, iskazano je veliko interesovanje općina i gradova sa područja FBiH za ovaj proces.

Cijeneći iskazano interesovanje kao i velik odziv po raspisanom Javnom pozivu, Mreža FBiH se odlučila za organiziranje ove Konferencije a sve u cilju promocije ovog regionalno veoma značajnog projekta. Upriličeno je svečano potpisivanje ugovora Mreže FBiH sa novim jedinicama lokalne samouprave iz FBiH.

Ugovori su potpisani sa osam općina (Bosanska Krupa, Goražde, Konjic, Livno, Prozor-Rama, Tešanj, Visoko, Žepče) i sa gradom Bihaćem.

Emir Pašić dipl. ecc
e.pasic@kfbih.com

Međunarodne politike i mehanizmi u oblasti klimatskih promjena

U Sarajevu je sredinom septembra održana jednodnevna radionica o temi „Međunarodne politike u oblasti klimatskih promjena – mogućnosti niskoemisionog razvoja za BiH“, u organizaciji UNDP-a za BiH i Evropske fondacije za klimatske promjene.

Radionica je bila namijenjena predstavnicima relevantnih institucija i kompanija iz energetskega sektora, a prisutnima su predstavljene mogućnosti i izazovi niskoemisionog razvoja te iskorištavanja i razvijanja finansijskih mehanizama u toj oblasti.

Vijeće ministara BiH je u oktobru 2013. godine usvojilo Strategiju prilagođavanja na klimatske promjene i niskoemisionog razvoja u BiH, sa definiranim mjerama za ublažavanje klimatskih promjena (tzv. NAMA) u oblasti proizvodnje električne energije, zgradarstva, daljinskog grijanja i saobraćaja. Izrada ove Strategije je prvi korak u tranziciji prema putu niskokarbonskog razvoja i ona omogućava pristup finansijskim sredstvima neophodnim za brz početak djelovanja, kao i pristup dugoročnoj finansijskoj pomoći kojom prema Sporazumu iz Kopenhagena razvijene zemlje podržavaju zemlje u razvoju u provođenju mjera za ublažavanje klimatskih promjena (NAMA).

NAMA su programi suzbijanja

emisija stakleničkih plinova ili dobrovoljno provedene politike zemalja u razvoju u kontekstu održivog razvoja, koje su podržane i omogućene, u potpunosti ili djelimično, pomoću tehnologija i finansijskih sredstava razvijenih zemalja. Kao jednu od NAMA, Strategija definiše i uspostavu okvira za EU sistem trgovanja emisijama (EU ETS), s ciljem prilago-

đavanja i provođenja pravne stečevine EU (*acquis communautaire*) u oblasti klimatskih promjena, energetske efikasnosti i zaštite okoliša. EU ETS je najveća svjetska šema kojom se trguje dozvolama emisija stakleničkih plinova. Kao ključan alat za smanjenje industrijskih emisija, pokrenut je 2005. godine, a obuhvata oko 11.000 elektrana i industrijskih postrojenja u 30 zemalja, koje zajedno pokrivaju skoro 50% evropskih emisija CO₂.

Uzimajući u obzir ekonomski, društveni i okolinski značaj niskoemisionog razvoja za BiH, ova radionica bila je izvrsna prilika da se stručnjaci iz sektora utvrđenih Strategijom upoznaju s mogućnostima i izazovima niskoemisionog razvoja, kao i iskorištavanja i razvijanja finansijskih mehanizama koji BiH stoje na raspolaganju. Sva izlaganja o klimatskim i energetskim politikama na nivou EU i globalnom nivou, privukla su pažnju učesnika dok su posebno zanimljivi bili primjeri iz nama najbližeg okruženja Hrvatske, čije su kolege prezentirale svoja iskustva u oporezivanju emisija industrijskih zagađivača u njihovoj zemlji.

L. Sadiković

l.sadikovic@kfbih.com

Osnivanje novog udruženja

Halal proizvođači pri Privrednoj/ Gospodarskoj komori Federacije BiH

U okviru Foruma SAHAF 2014, održana Inicijalna sjednica za osnivanje "Udruženja halal certificiranih proizvođača i pružatelja usluga" u okviru Privredne/Gospodarske komore FBiH

P/GKFBiH u saradnji sa firmom GHB Invest doo, u cilju promocije i afirmacije halal industrije u svim sferama života, u sklopu foruma - SAHAF 2014 predstavila je ideju o osnivanju "Udruženja halal certificiranih proizvođača i pružatelja usluga". Udruženje će obavljati svoje aktivnosti u okviru P/GKFBiH, a svojim osnivanjem će biti jedinstveno u regionu.

Osnovni ciljevi osnivanja ovog udruženja su:

Zastupanje interesa članica u domenu proizvodnje i pružanja usluga certificiranih halal kvalitetom,

Zastupanje interesa članica u segmentu kreiranja pozitivnog privrednog ambijenta,

3. Zastupanje interesa članica u segmentu zaštite domaće proizvodnje, te zajedničkog nastupa na inotrzistima,

4. Edukacija, promocija i podizanje svijesti o važnosti halal kvalitete,

5. Uspostavljanje međunarodne saradnje sa sličnim Udruženjima.

Inicijalnoj sjednici za osnivanje Udruženja prisustvovali su predstavnici kompanija:

Akova, Klas, Vispak, As Grupacija, Menprom, Perutnina Ptuj, Milkos, BBI Banka, GHB Invest i Agencije za certificiranje halal kvalitete u BiH.

Ideja o osnivanju Udruženja je prihvaćena i naišla je na podršku i odobravanje od strane privrednih subjekata.

Generalno, privrednici su zaključili da je ovaj tip Udruženja i organizacije izuzetno bitan u procesu promocije halal industrije u BiH i regionu, povećanju izvoza domaćih proizvoda na inostrana tržišta, te promovisanju pozitivnog ambijenta u poslovanju.

Ono što slijedi jeste održavanje osnivačke skupštine Udruženja, kada će biti izabrano rukovodstvo i prezentiran plan daljih aktivnosti.

*Emir Pašić dipl.ecc
e.pasic@kfbih.com*

The Challenge je nova švedska inicijativa koja podržava BiH i švedska mala i srednja poduzeća.

Maksimalni iznos granta je 30.000 EURA.

Da li imate poslovni plan i velike snove?

Da li ste zainteresirani za stvaranje radnih mjesta i mogućnosti?

Da li imate registrirano gospodarsko društvo?

Ovaj poziv je otvoren do 30.studenog/novembra.

Više informacija potražite na www.challenge.ba

Konstituisana Skupština Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH

Prva konstituirajuća sjednica Skupštine Komore za mandatni period 2014 - 2018. godina odražna je 15. oktobra/ listopada 2014. godine u sjedištu Privredne/gospodarske komore FBiH u Sarajevu.

U skladu sa Statutom P/GKFBiH verificiran je man-

dat privrednim društvima, članovima P/GKFBiH u sa-ziv Skupštine koju čine 50 zastupnika, te su izabrani predsjednik i podpredsjednik Skupštine.

Za predsjednika Skupštine izabran je dr. Elvedin Grabovica "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo, a za

SKUPŠTINA PRIVREDNE/GOSPODARSKE KOMORE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE:

Naziv privrednog društva	mjesto
UNSKO-SANSKI KANTON BIHAĆ (5 zastupnika)	
KRUPA KABINE d.o.o.	Bosanska Krupa
MEGGLE MLJEKARA d.o.o.	Bihać
BIHAĆKA PIVOVARA d.d.	Bihać
RIZ KRAJINA d.o.o.	Bihać
JP VODOVOD d.o.o.	Bihać
POSAVSKA ŽUPANIJA ORAŠJE (4 zastupnika)	
RATAR d.d.	Odžak
POSAVINA-KOKA d.o.o.	Orašje
DINOZA d.o.o.	Orašje
DERBY d.o.o.	Orašje
TUZLANSKI KANTON TUZLA (6 zastupnika)	
DELING d.o.o.	Tuzla
SUPFINA d.o.o.	Gradačac
RMU BANOVIĆI d.d.	Banovići
NLB BANKA d.d.	Tuzla
UMEL-DALEKOVDMONTAŽA d.o.o.	Tuzla
ZD ELEKTROPRIVREDA BiH d.d. SARAJEVO ZD RUDNICI UGLJA "KREKA" d.o.o. Tuzla	Tuzla
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON ZENICA (5 zastupnika)	
HIFA OIL d.o.o.	Tešanj
ALMY d.o.o.	Zenica
TVORNICA CEMENTA Kakanj d.d.	Kakanj
TIK d.o.o.	Jelah
RUDNIK MRKOG UGLJA Kakanj d.o.o.	Kakanj
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON GORAŽDE (4 zastupnika)	
EKOPROM d.o.o.	Goražde
BEKTO PRECISA d.o.o.	Goražde
ZZ AGROPODRINJE	Goražde
PREVENT SAFETY d.o.o.	Goražde
SREDNJBOSANSKI KANTON/ŽUPANIJA JAJCE (TRAVNIK) (5 zastupnika)	

TOM d.d.	Uskoplje
SARAJ KOMERC d.o.o.	G. Vakuf – Uskoplje
RUDNICI BOKSITA Jajce d.d.	Jajce
TAMEX d.o.o.	Kačuni - Busovača
ORMAN d.o.o.	Kiseljak
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON/ŽUPANIJA MOSTAR (6 zastupnika)	
GUMA M d.o.o. Ivana Vujević, dip. iur. - podpredsjednik	Mostar
ALFA THERM d.o.o.	Mostar
ALUMINIJ d.d.	Mostar
HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d.	Mostar
OIL-AC d.o.o. Mostar	Mostar
HP INVESTING d.o.o.	Mostar
ZAPADNO-HERCEGOVAČKA ŽUPANIJA ŠIROKI BRIJEG (POSUŠJE) (4 zastupnika)	
ROING d.o.o.	Ljubuški
VOKEL d.o.o.	Posušje
TEM MANDEKS d.o.o.	Široki Brijeg
A3 d.o.o.	Široki Brijeg
KANTON SARAJEVO (7 zastupnika)	
JP ELEKTROPRIVREDA BiH d.d. dr. Elvedin Grabovica - predsjednik	Sarajevo
BBM d.o.o.	Sarajevo
ENERGOINVEST d.d.	Sarajevo
LUTRIJA BiH d.o.o.	Sarajevo
SARAJEVOPUTEVI d.d.	Sarajevo
UNIS-UDRUŽENA METALNA INDUSTRIJA d.d.	Sarajevo
ASA HOLDING	Sarajevo
HERCEGOVAČKO-BOSANSKA ŽUPANIJA LIVNO (4 zastupnika)	
BEM d.o.o.	Kupres
Mljekara Livno	Livno
PAVIĆ d.o.o.	Livno
ŠGD HERCEGBOSANSKE ŠUME	Kupres

podpredsjednika Ivana Vujević dipl. prav. "GUMA M" d.o.o. Mostar.

U nastavku izbornih aktivnosti za organe i članove organa Komore na nastavku konstituirajuće sjednice Skupštine Komore održane dana 30. 10. 2014. godine u Sarajevu izvršen je izbor i verifikacija mandata Upravnog odbora i Nadzornog odbora P/GKFBiH za predstojeći mandatni period 2014 - 2018. godina.

Upravni odbor Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine:

Predsjednik mr. Nedžad Rešidbegović dipl.ing.el., BH Telecom d.d., Sarajevo, podpredsjednik Franjo Rajković dip. ecc., Economic d.o.o., Vitez

R.br.	Naziv privrednog društva	Član
1.	BH TELECOM d.d.	Sarajevo
2.	Economic d.o.o.	Vitez
3.	BIHAČKA PIVOVARA d.d.	Bihac
4.	BOSANAC d.d.	Orašje
5.	ZD ELEKTROPRIVREDA BiH d.d. Sarajevo ZD RUDNICI UGLJA "KREKA" d.o.o. Tuzla	Tuzla
6.	HIFA OIL d.o.o.	Tešanj
7.	UNIS GINEX d.d.	Goražde
8.	JP ELEKTROPRIVREDA HZHB d.d.	Mostar
9.	PRESAL EXTRUSION d.o.o.	Široki Brijeg

10.	SARAJEVO OSIGURANJE d.d.	Sarajevo
11.	BIVIS d.o.o.	Livno

Nadzorni odbor Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine:

R.br.	Naziv privrednog društva	mjesto
1.	AUTOMERC ŠKORO d.o.o.	Kiseljak
2.	KEŠ d.o.o.	Mostar
3.	CENTROTRANS EUROLINES d.d.	Sarajevo
4.	JP BH POŠTA d.o.o.	Sarajevo
5.	BH TELECOM d.d. DIREKCIJA Tuzla	Tuzla

Na ovoj sjednici su imenovani predsjednik i podpredsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH za mandatni period 2014 - 2018. godina, i to:

Za predsjednika P/GKFBiH u prvoj i trećoj godini mandatnog perioda, a za podpredsjednika P/GKFBiH u drugoj i četvrtoj godini mandatnog perioda, **mr. Marko Šantić dipl. ecc. iz Širokog Brijega.**

Za podpredsjednika P/GKFBiH u prvoj i trećoj godini mandatnog perioda, a za predsjednika u drugoj i četvrtoj godini mandatnog perioda **Mirsad Jašarspahić dipl. ing. maš. iz Kaknja**, a u skladu sa Statutarnom obavezom o izmjenjivosti mandata.

Do kraja novembra počinje da radi pogon "Preventa" u Srebrenici

Savjetnik za privredu u opštini Srebrenica Ćazim Salimović rekao je da će do kraja novembra zvanično biti otvoren proizvodni pogon kompanije „Prevent“ u Potočarima, gdje se probna proizvodnja obavlja već nekoliko mjeseci i zaposlenje je dobilo oko 70 radnika, prenosi portal Capital.ba.

- Već u idućoj godini planirano je proširenje fabričkih kapaciteta, ali i proizvodnog programa i zapošljavanje još 40 radnika u tom kolektivu - istakao je Salimović.

On je naveo da se planiranom dinamikom izvode radovi na izgradnji hale za fabriku pomfrita, za šta su investitori iz BiH i Azerbejdžana obezbijedili oko 7 mil KM.

Salimović precizira da ova fabrika treba da bude izgrađena i opremljena do sredine naredne godine, kada je predviđen njen početak rada.

- U toj fabrici zaposlenje će dobiti 45 radnika, dok će u drugoj fazi biti proširen proizvodni program i stvoreni uslovi za zapošljavanje još oko 20

radnika - rekao je Salimović.

On je najavio da će u idućem mjesecu biti položen kamen-temeljac i da treba da počnu planirani radovi na izgradnji objekta za novu fabriku metalske industrije u Skelanima u kojoj će biti zaposleno 20 radnika.

Lokacija za tu fabriku i još nekoliko mini pogona već je kupljena i tu treba da bude formirana mini industrijska zona. Salimović ističe da je potrebna dokumentacija za izgradnju fabrike pripremljena i sve saglasnosti dobijene.

Salimović tvrdi da već postoji tržište da će se metalni elementi koji se budu proizvodili u fabrici u Skelanima izvoziti u Njemačku, prenio je "Capital".

Za HE "Vranduk" pet konačnih ponuda

Na Međunarodni javni poziv "Elektroprivreda BiH" za izgradnju hidroelektrane "Vranduk" stiglo je pet konačnih ponuda.

Ponude su dostavili: slovenačko-sarajevski konzorcij "Riko" i "Euro-Asfalt", JV "Strabag" i hrvatski "Končar inženjering za energetiku i transport", turski "Cengiz Insaat", kineski "Dongfang Electric Corporation Limited" i italijanski "Cooperativa Muratori & Cementisti".

- Evaluacija dostavljenih ponuda, koju provodi "Elektroprivreda BiH", trebalo bi da bude okončana u narednih 30 dana, rečeno je u Službi za komunikacije "Elektroprivreda BiH".

S obzirom na to da se međunarodni javni poziv za izgradnju HE "Vranduk" realizuje prema procedurama nabavke međunarodnih finansijskih institucija, Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske investicijske banke (EIB) koje izgradnju hidroelektrane kreditiraju u iznosu 63,5 mil EUR, izvještaj o evaluaciji svih pristiglih ponuda s prijedlogom Stručnog tima "Elektroprivreda BiH" za prihvatanje ponude koja je ocije-

njena kao najpovoljnija, biće dostavljen na saglasnost bankama kreditorima (EBRD, EIB).

Međunarodni javni poziv za izgradnju HE "Vranduk" odnosi se na izradu projektne dokumentacije (glavni i izvedbeni projekt), proizvodnju, isporuku i montažu opreme, izvođenje građevinskih radova, testiranje postro-

jenja i puštanje u pogon.

HE "Vranduk" je planirana kao protočno postrojenje derivacionog tipa s više objekata koji će funkcionalno predstavljati jednu cjelinu.

Ukupna snaga HE "Vranduk" iznosit će oko 20 MW, dok je predviđena godišnja proizvodnja 96,38 GWh, prenio je: (Biznis/eKapija)

Rudarstvo i energetika bilježe teške gubitke - od aprila do jula deficit u BiH narastao na 246 miliona eura

Velike majske poplave su imale razarajući učinak na infrastrukturu u BiH i Srbiji i prouzrokovale su teške ekonomske gubitke od kojih se zemlje još nisu oporavile, stoji u najnovijem ekonomskom izvještaju Evropske komisije za zemlje potencijalne članice.

- Srbija i BiH su nakon poplava pretrpjele nedostatak prihoda, što se reflektovalo na kompletnu ekonomsku situaciju. Teški gubici zabilježeni su u rudarstvu i sektoru energetike - navodi se u izvještaju.

To je, kako ističu, pospješilo rast deficita jer je došlo do smanjenja izvoza, najvećim dijelom zbog smanjenog izvoza električne energije.

Osim ovih problema, Evropska komisija je konstatovala da BiH i Crnu Goru posebno muči deflacija, koja je počela u avgustu 2013. i nastavila se kroz cijeli naredni period. Istakli su da je u avgustu deflacija iznosila 0,6%, a da je u proteklom 12-mjesečnom periodu dosegla čak 1,2%.

- Ovo je zabilježeno dobrim dijelom zbog toga što je došlo do stalnog i konstantnog pada cijena životnih namirnica i odjevnih proizvoda. Istovremeno, rastle su cijene alkoholnih pića i duvana - navodi se u izvještaju Evropske komisije.

Što se tiče kreditnog stanja, istakli su da su BiH, Makedonija i Kosovo kroz cijeli juli i avgust imali pozitivan kreditni rast.

Podsjetili su da je na donatorskoj konferenciji u Briselu za BiH mobilizovano 809 miliona eura sredstava. Zanimljivo je da Evropska komisija uopšte ne spominje eventualne zloupotrebe donatorskih

sredstava, iako su neke strane diplomate u BiH kritikovale vlast za zloupotrebe. Naglasili su da je septembarska tranša sredstava Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) iz stendbaj aranžmana od septembra 2012. godine odložena zbog neispunjavanja obaveza u smanjenju javne potrošnje, odnosno donošenje mjera koje nisu u vezi sa majske poplavama.

Podsjetili su na pozitivne ekonomske trendove prije majske poplave i rast industrijske proizvodnje od 1,2% poređeno s istim periodom 2013. godine.

- Indikatori za period od aprila do juna su počeli pokazivati pad ekonomske aktivnosti od 3,2% u cijeloj zemlji u odnosu na isti period lani. Padom od pet odsto nastavljen je negativni trend u avgustu nakon manjeg oporavka u julu - istaknuto je u izvještaju.

Naglasili su da su posebno stradali rudarski sektor i kamenoprerađivači, dok je najveći pad iskazan u uslužnom sektoru koji je iznosio čak 8,6%. Na pozitivnoj strani, kako su istakli, vidljiv je porast prerađivačkog sektora od 5,2% u istom periodu. Pad potražnje u periodu juli - avgust je zaustavljen pa je, naglasili su, došlo do povećanja široke potrošnje za dva odsto kada

se poredi s istim periodom u 2013. godini.

Povećanje deficita, zabilježeno u prvom kvartalu, nastavljeno je i u narednom periodu. Od aprila do jula deficit je narastao na 246 miliona eura, ili za 40,5 odsto.

- U odnosu na bruto domaći proizvod deficit se pogoršao i iznosi 6,9% u zadnjem dijelu juna, sa 5,5% u julu 2013. godine - naglasili su u izvještaju.

Istovremeno, naveli su, došlo je do povećanja uvoza za 4,8% u poređenju sa prošlom godinom, čime se trgovinski deficit povećao za 13% u drugom kvartalu.

Ekonomski stručnjak iz Banje Luke Zoran Pavlović komentarišući ovaj najnoviji izvještaj smatra da je lošim ekonomskim parametrima kumovala i neuobičajeno dugačka predizborna kampanja.

- Političke aktivnosti učinile su da se niko od poslovnih ljudi nije zainteresovao da nešto pokuša da investira. Štaviše, pojavila su se ozbiljna povlačenja kompanija iz BiH, istakao je on.

Jedini dobar parametar o poboljšanju kreditnog rejtinga BiH predstavlja lošu vijest za Pavlovića.

- Makar bi kreditori povukli ručnu u davanju kredita BiH pa bi se onda domaća politička oligarhija morala više posvetiti rezanju troškova, a ne novim zaduživanjima, ocijenio je on.

Prema njegovom mišljenju, ko god pobijedi na izborima moraće se posvetiti ekonomiji, a on ocjenjuje da su mali izgledi da će doći do smanjenja troškova administracije.

(Nezavisne novine)

U obnovljive izvore energije u BiH do sada uloženo 200 miliona KM

Proizvođači energije iz obnovljivih izvora u Federaciji BiH uskoro će potpisati ugovore o isporuci proizvedene energije sa novoformiranim Operaterom za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju. Do sada su proizvođači ugovore potpisivali direktno sa elektroprivredama, ali nakon usvajanja nove regulative iz ove oblasti, Vlada FBiH je donijela uredbu o osnivanju Operatera.

Predsjednik Asocijacije proizvođača energije obnovljivih resursa BiH (APEOR) Emir Avdić je kazao kako su cijene, nakon formiranja Operatera, ponovo analizirane i usklađene. Za proizvođače, uglavnom su to privatne male hidro-

elektrane, vjetro i solarne elektrane, koji imaju ugovore na 12 godina, cijene su ostale iste, a za ostale, koji nemaju takve ugovore, cijene su izmijenjene.

Inače, od nedavno proizvođači energije iz obnovljivih izvora dobijaju podsticaje, a riječ je o iznosu koji se prikuplja od krajnjih korisnika. Svaki potrošač struje godišnje za podsticaje za obnovljivu energiju izdvaja 12 feninga.

Prema podacima APEOR-a, u obnovljive izvore energije u BiH do sada je investirano 200 miliona KM, a investitori su domaća i strana fizička lica i kompanije. Svi izgrađeni objekti nakon 30 godina prelaze u držav-

no vlasništvo.

Kako nam je kazao Avdić, BiH je jedna od rijetkih zemalja u Evropi koja ima zaokružen sistem izgradnje objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, što znači da se svi dijelovi koji se instaliraju u elektroenergetske objekte proizvode u BiH. Ujedno, projektovanje i izgradnja su također u BiH.

Trenutno u FBiH radi 28 objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, a u RS-u osam, dok je u fazi izgradnje još 30 objekata, a svaki od njih košta oko 2,5 miliona KM.

(eKapija)

Indeks potrošačkih cijena u BiH u septembru 2014. godine

Cijene proizvoda i usluga koje se koriste za osobnu potrošnju u Bosni i Hercegovini mjerene indeksom potrošačkih cijena, u septembru 2014. godine u odnosu na prethodni mjesec, u prosjeku su zabilježile rast od 0,5%.

Više cijene Hrane i bezalkoholnih pića, Alkoholnih pića i duhana, Odjeće i obuće, Stanovanja, vode, električne energije, plina i drugih energenata, Zdravstva, Komunikacija i Obrazovanja. Posmatrano po odjeljcima prema

namjeni potrošnje (COICOP), u septembru 2014. godine u odnosu na august 2014. godine, u prosjeku je zabilježen rast cijena u odjeljcima Hrane i bezalkolnih pića za 0,6%, Alkoholnih pića i duhana za 2,2%, Odjeće i obuće za 4,3%, Stanovanja i režijskih izdataka za 0,2%, Zdravstva za 0,3%, Komunikacija za 0,1% te Obrazovanja za 0,4%.

Niže cijene u odjeljcima Rekreacije i kulture ta Ostalih dobara i usluga. Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje (COICOP), u septembru 2014. godine u odnosu na august 2014. godine, u prosjeku je zabilježen pad cijena u odjeljcima Rekreacija i kultura za 0,3% te Ostala dobra i usluge za 0,1%.

U ostalim odjeljcima prema namjeni potrošnje (COICOP), za isti period nisu zabilježene prosječne mjesečne promjene nivoa cijena

Godišnja deflacija u septembru 2014. godine iznosi 0,1%.

Cijene u septembru 2014. u odnosu na septembar 2013. godine u prosjeku su niže za 0,1%.

Prosječni pad cijena je zabilježen u odjeljcima Hrana i bezalkoholna pića za 0,7%, Odjeća i obuća 3,6%, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 0,9%, Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kućića za 0,4%, Prevoz za 1,0% te Ostala dobra i usluge za 0,2%.

Prosječni rast cijena zabilježen je u odjeljcima Alkoholna pića i duhan za 9,1%, Komunikacije za 3,0%, Zdravstvo za 1,0%, Rekreacija i kultura 0,8%, Obrazovanje za 1,1% te Hoteli i restorani za 0,4%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U septembru 2014. godine u poređenju sa augustom 2014. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su više za

0,3% dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zadržale isti nivo.

U septembru 2014. godine u poređenju sa augustom 2014. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domadem tržištu su više za 0,1%, dok su na godišnjem nivou zabilježile rast od 0,5%.

U septembru 2014. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomadem tržištu više su za 0,4%, dok su u odnosu na septembar 2013. godine niže za 0,9%.

U septembru 2014. godine u poređenju sa augustom 2014. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda više su u Energiji za 0,9% te Netrajnim proizvodima za široku upotrebu za 0,6%, dok su niže u Kapitalnim proizvodima za 0,3%.

Statistika robne razmjene BiH s inostranstvom, januar-septembar 2014. godine

U periodu I-IX 2014. godine izvoz je iznosio šest milijardi 408 miliona KM, što je za 1,8% više nego u istom periodu 2013. godine, dok je uvoz iznosio 11 milijardi 886 miliona KM, što je

za 6,5 % više nego u istom periodu prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 53,9 %, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio pet milijardi 478 miliona KM.

Izvoz u zemlje CEFTA je iznosio 963 miliona KM, što je za 1% manje nego u istom periodu

2013. godine, dok je uvoz iznosio milijardu 336 miliona KM, što je za 11% više nego u istom periodu pre-

thodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 72,1%.

Izvoz u zemlje EU je iznosio četir milijarde 703 miliona KM, što je za 0,5% više nego u istom periodu 2013. godine, dok je uvoz iznosio sedam milijardi 83 miliona KM, što je za 4,6% više nego u istom periodu prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 66,4 %.

Indeks obima industrijske proizvodnje

Ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u septembru 2014. godine u odnosu na august 2014. godine, veća je za 2,7%.

U septembru 2014. godine u odnosu na septembar 2013. godine, industrijska proizvodnja u FBiH, kalendarski prilagođena, manja je za 1,3%.

Indeksi potrošačkih cijena

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

U oktobru 2014. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda viši je za 0,6% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama ukupan indeks

cijena intermedijarnih proizvoda osim energije viši je za 1,8% i netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,3%. Pad indeksa cijena je registrovan u grupaciji kapitalnih proizvoda za 0,5% i u grupaciji energije za 0,2%.

U grupaciji trajnih proizvoda za široku potrošnju indeks cijena se nije

mijenjao u ovom mjesecu. Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je viši za 0,9% u području Prerađivačke industrije i u području Vađenja ruda i kamena viši je za 0,1%. U području Snabdijevanja vodom; uklanjanja otpadnih voda, upravljanja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša indeks cijena niži je za 1,6% i u području Proizvodnje i

snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/ plinom, parom

i klimatizaciji niži je za 0,8%.

Posmatrano po oblastima, najveći rast indeksa cijena je registrovan kod Proizvodnje baznih metala za 3,4%.

Najveći pad indeksa cijena je registrovan kod Sakupljanja otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala za 1,6%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u oktobru 2014. godine nije se mijenjao u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2013. godine niži je za 0,7%.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U oktobru 2014. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu viši je za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 0,1%, a u odnosu na decembar/prosinac 2013. godine niži je za 2,3%.

U ovom mjesecu najveći rast indeksa cijena registrovanje u oblasti Proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda za 1,7%.

Najveći pad indeksa cijena je registrovan u oblasti Sakupljanja otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala za 2,5%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu

U oktobru 2014. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu viši je za 1,6% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši je za 0,3%, a u odnosu na decembar 2013. godine viši je za 1,9%.

U ovom mjesecu najveći rast indeksa cijena je registrovan u oblasti Proizvodnje baznih metala za 4,4% i u oblasti Proizvodnje prehrambenih proizvoda za 3,6%. Najveći pad indeksa cijena je registrovan u oblasti Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji za 9,5%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Robna razmjena sa inozemstvom

Federacija BiH je u oktobru 2014. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 513.651 hilj KM, što je za 16.090 hilj KM ili 3,0% manje u odnosu na septembar 2014., odnosno za 51.993 hilj KM ili 11,3% više u odnosu na oktobar prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 941.219 hilj. KM, što je za 12.647 hilj./tis. KM ili 1,4% više u odnosu na septembar 2014., odnosno za 58.088 hilj. KM ili 6,6% više u odnosu na oktobar prethodne godine.

U periodu januar – oktobar 2014. izvoz je prosječno rastao svaki mjesec za 1,6%, a uvoz je prosječno rastao za 3,3%.

Učešće FBiH u ukupnom izvozu BiH za oktobar 2014. je 64,9%, a u ukupnom uvozu 61,4%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 54,6% i manji je za 2,4% u odnosu na septembar 2014. kada je pokrivenost iznosila 57,0%.

Trgovinski deficit FBiH za oktobar 2014. Iznosi 427.568 hilj. KM.

Prema KD-u, u oktobru 2014. najveća vrijednost izvoza od 462.696 hilj. KM ostvarena je u području C "Prerađivačka industrija", što iznosi 90,1% ukupnog izvoza.

Najveća vrijednost u uvozu od 857.436 hilj. KM ostvarena je u području C "Prerađivačka industrija", što iznosi 91,1% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, u oktobru 2014. najveće učešće u izvozu ostvareno je u sektoru 6 "Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama" sa vrijednošću 139.795 hilj. KM, što je 27,2% ukupnog izvoza. U istom mjesecu najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 "Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama" sa vrijednošću 232.266 hilj. KM, što je 24,7% ukupnog uvoza.

U oktobru 2014. najviše se izvozilo u: Njemačku 89.465 hilj. KM ili 17,4% ukupnog izvoza; Hrvatsku 60.581 hilj. KM ili 11,8% i Italiju 54.263 hilj. KM ili 10,6% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 309.342 hilj. KM ili 60,2% ukupnog izvoza.

U istom mjesecu najviše se uvozilo iz: Hrvatske 141.584 hilj. KM ili 15,0% ukupnog uvoza, Njemačke 116.243 hilj. KM ili 12,4% i Italije 106.889 hilj. KM ili 11,4% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 576.503 hilj. KM ili 61,3% ukupnog uvoza.

EU kao predvodnik u zaštiti klime

Cilj je ambiciozan. Za čak 40% bi se trebala smanjiti emisija stakleničkih plinova u Evropskoj uniji, odlučeno je na oktobarskom samitu u Briselu.

Vijeće EU javnosti će predstaviti novi program mjera zaštite klime po kojem bi do 2030. godine trebalo smanjiti emisiju stakleničkih plinova za 40% u odnosu na stanje koje je vladalo 1990. godine. Isto tako bi postotak potrošnje energije iz obnovljivih izvora trebao porasti na 27% ukupne potrošnje, a poboljšanje energetske efikasnosti za 27% u odnosu na trenutno stanje.

Predsjednik Vijeća Herman Van Rompuy priznao je kako su pregovori koji su prethodili ovom kompromisu bili mukotrpn ali je rezultat toga ambiciozan, pošten i finansijski prihvatljiv. Da ciljevi ipak nisu na kraju toliko ambiciozni kako se prvobitno očekivalo, pobrinuli su se predstavnici Poljske i Velike Britanije. Nova poljska premijerka Ewa Kopacz zaprijetila je tokom pregovora vetom svoje zemlje ukoliko se Poljskoj ne izade u susret. Ovoj zemlji nije problematično smanjenje stakleničkih plinova (jer za dobivanje energije koristi isključivo fosilne izvore poput uglja), nego povećanje postotka obnovljivih izvora energije. EU će tako i dalje milijardama finansirati poljsku ovisnost o drvenom i kamenom uglju, no Angela Merkel, njemačka kancelarka i Francois Hollande, francuski predsjednik su istočnim članicama EU obećali pomoć na putu ka modernijoj energetskej politici.

Ali nije samo istok skeptičan spram klimatskih ciljeva Brisela. Velika Britanija i dalje ustrajava na gradnji nuklearnih elektrana, subvencioniranih novcem iz EU blagajne. Britanski premijer David Cameron se izborio i za to da jedan dio dogovorenih ciljeva ne bude zakonski reguliran, tj. da nepridržavanje ne bude sankcionirano.

Svaka zemlja bi sama za sebe trebala odlučiti koliko zaštite klime može biti ostvareno kroz štednju energije, poručili su Britanci.

Zemlje koje su se zalagale za strožije ciljeve kod zaštite klime, poput Švedske, na kraju su se morale povući sa svojim zahtjevima. No pored ciljeva koje prije svega ekološki aktivisti smatraju nedovoljno ambicioznim, čelnici dr-

žava i vlada pokazali zadovoljstvo su postignutim. Francuski predsjednik je istaknuo ulogu EU kao vodeću svjetsku regiju kad je u pitanju zaštita okoliša i vidi EU kao uzor ostatku svijeta.

Moramo Kineze i Amerikance uvjeriti svojim primjerom, rekao je Hollande.

To je i potrebno jer su Kina i SAD najveći proizvođači stakleničkih plinova. EU je već i sad sa 10% udjela u globalnoj emisiji štetnih plinova gotovo zanemarujući faktor.

Dok Evropski parlament traži da se države članice EU zakonima obavežu na pridržavanje klimatskih ciljeva, konzervativci u Evropi žele napokon smanjiti tenzije između predstavnika industrije i zaštitnika okoliša i klimatskih ciljeva. Evropska udruženja industrijalaca, posebno sektora s intenzivnom potrošnjom energije, strahuju da bi ambiciozni klimatski ciljevi Unije mogli ugroziti njihovu konkurentnost na svjetskom tržištu. Neki čak prijetite i preseljenjem u dijelove svijeta gdje je energija jeftinija.

- Mi u EU moramo biti ambiciozni kad je u pitanju zaštita klime ali istovremeno trebamo i intenzivniju raspravu kako bi klimatske ciljeve uskladili s našim ciljevima na polju privrede, rekao je Manfred Weber, šef kluba građana u Evropskom parlamentu.

Izvor: DW

Pripremila: L. Sadiković
l.sadikovic@kfbih.com

